षवे देवाय स्वधाम्ने। अषाढाय सहमानाय मीढुषे। तिग्मायुधाय भरता शृणोतन" इति। हे ऋत्विजः, हे पुत्रपौत्रा वा, 'शृणोतन' मदीयं वाक्यं शृणुत। किं वाक्यमिति तदुच्यते, 'रुद्राय', 'इमाः' वेदोक्ताः, 'गिरः' स्तुतिरूपा वाचः, 'भरता' सम्पादयत। कीदृशाय रुद्राय, 'स्थिरधन्वने' दृढेन धनुषा युक्ताय, क्षिप्रेषवे' शीघ्रगामिबाणयुक्ताय, 'देवाय' द्योतमानाय, 'स्वधाम्ने' स्वकीयस्थानयुक्ताय, स्वधाशब्दवाच्येनान्नेन युक्ताय वा, 'अषाढाय' परैरभिभवितुमशक्याय, 'सहमानाय' परानभिभवितुं समर्थाय, 'मीढुषे' वृष्ट्यादिसेचनसमर्थाय, 'तिग्मायुधाय' तीक्ष्णैरायुधैरुपेताय॥

अथ वपाया याज्यामाह। "त्वा दत्तेभी रुद्र शन्तमेभिः। शतꣳ हिमा अशीय भेषजेभिः। व्यस्मद्द्वेषो वितरं व्यꣳहः। व्यमीवाꣳश्चातयस्वा विषूचीः" [८] इति। हे 'रुद्र', 'त्वा दत्तेभिः' त्वयास्मभ्यं दत्तैः, 'शन्तमेभिः' सुखतमैः, 'भेषजेभिः' औषधैः, 'शतꣳ हिमाः' शतसङ्ख्याकान् संवत्सरान्, 'अशीय' व्याप्नुयां, 'द्वेषः' द्वेषिणः शत्रून्, 'अस्मद्विचातयस्वा' अस्मत्तो वियोजयस्व, नात्र वियोगमात्रं किन्तु 'वितरं' अतिशयेन वियोगं कुरु, 'अꣳहः' पापं, विचातयस्व, 'अमीवान्' रोगान्, 'विषूचीः' विविधगतियुक्तान् कृत्वा, विचातयस्व॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यानुवाक्ययोः प्रतीके दर्शयति। "अर्हन् बिभर्षि मा नस्तोके" इति। अर्हन् विभर्षि सायकानि धन्वेत्येषा पुरोऽनुवाक्या। सा च प्रवर्ग्यमन्त्रकाण्डे व्याख्या-